

На основу члана 108. став 1, члана 119. став 1. тачка 1) и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017 - даље: Закон) и члана 55. став. 1 тачка 1) Статута ОШ „Радое Домановић“ у Нишу, бр. 0-264/18 од 07.03.2018. године, Школски одбор, на седници одржаној дана 30.03.2018. године, донео је

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОШ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“ У НИШУ

I Уводне одредбе

Члан 1

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са Упутством за доношење општег акта о заштити и безбедности деце и ученика у установама образовања и васпитања (Упутство Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 610-00-953/2014-01 од 22.12.2014. године) и овим правилником.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује школа (даље: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Основне школе "Радоеј Домановић" у Нишу (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Члан 2

Средства за спровођење мера из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 3

Правилником се обезбеђује ученицима право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- на путу између куће и Школе;
- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Члан 4

Одељенски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељенске заједнице и одељенског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 5

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно старатељи ученика (даље: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом.

Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак, у складу са Законом.

Члан 7

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, секретару Школе, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози безбедност ученика.

Члан 8

Посебна обавеза директора и помоћника директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање три пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 9

Школа сарађује са државним органима, органима јединице локалне самоуправе и другим субјектима и надлежним институцијама са којима је таква сарадња потребна у поступку обезбеђивања и спровођења мера утврђених овим правилником.

Члан 10

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

II Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана само главна улазна врата Школе и само једна капија која води у школско двориште.

За откључавање капија на школском дворишту и улазних врата овлашћени су домар и помоћни радник дежуран код главног улаза у школу.

Домар откључава капију на школском дворишту пола сата пре почетка наставе и главна улазна врата, улаз за ученике, проверава стање школских просторија и о томе обавештава директора, помоћника директора или секретара, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12

Када се у Школи не изводи настава и друге активности, све капије на школском дворишту и сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање капије и улаза на почетку радног времена у првој смени и за закључавање капије и улаза на крају радног времена задужен је домар, а у његовом одсуству - друго лице, по овлашћењу директора или помоћника директора.

Члан 13

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленим и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у школи, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Обавезе одељенских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља за време боравка у школи и пријем и кретање лица која долазе у школу, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

Члан 14

У циљу заштите и безбедности ученика у школској згради и школском дворишту Школа, у складу са финансијским средствима, може обезбедити видео надзор и присуство овлашћеног лица за физичко обезбеђење.

Заштита од болести и повреда

Члан 15

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа:

- 1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, у складу са санитарно-хигијенским прописима и мерама;
- 2) организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства;
- 4) у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, предузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са школским лекаром и надлежним здравственим институцијама.

Члан 16

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа:

- 1) обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 2) примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 3) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде.

Члан 17

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 18

Ради остваривања заштите од пожара, запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане Законом о заштити од пожара, плановима заштите од пожара, одлукама надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа и општим актом Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 19

Школа обезбеђује довољан број ватрогасних апарата, обуку запослених за руковање њима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених.

У свим школским просторијама где постоји опасност од пожара, Школа на најприступачнијим местима поставља одговарајуће апарате за гашење пожара.

О роковима употребе, замене, одржавања у исправном стау и наменске употребе апарата за гашење пожара стара се домар Школе.

Школа на адекватан начин упознаје ученике са пожарним опасностима и спровођењем мера за заштиту од пожара.

У свим просторијама где постоји опасност од пожара постављају се видни натписи о забрани употребе шибица, упаљача, пушења и употребе ватре у било ком облику.

Члан 20

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 21

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 22

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 23

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Члан 24

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 18. до 23. овог правилника.

III Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 25

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостацима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, помоћника директора или секретара, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Члан 26

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицајаца", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 27

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељенске заједнице и родитељским састанцима.

Члан 28

Школа се стара да школски полицајац и/или патроле МУП-а врше обилазак Школе и околине што чешће, а најмање једном недељно, ради контролисања услова за несметан рад Школе и спречавања настанка потенцијалних проблема, а што главни дежурни евидентира у књизи дежурства.

Школа је у обавези да служби МУП-а пријави свако окупљање у школском дворишту које је у њеној организацији (утакмице, такмичења, ученичке прославе и слично).

IV Заштита и безбедност ван зграде школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа

Члан 29

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзија и наставе у природи

Члан 30

Екскурзија и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 31

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика.

Смештај ученика на екскурзији и извођење настави у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на наставу у природи Школа обавезно организује лекарски преглед свих ученика.

Члан 32

Стручни вођа пута и одељењски старешина, односно наставник који реализује предвиђену активност, обавезни су да воде рачуна о угодном и сигурном превозу, смештају и исхрани, облачењу прилагођеном временским приликама, дисциплини и понашању ученика и на други начин се брижно старају о безбедности и здрављу ученика.

Ако се за време реализовања одређене активности неко од ученика теже повреди или оболи, стручни вођа пута и одељењски старешина су дужни да ученику обезбеде лекарски преглед, а по потреби и смештај у болници или другој здравственој установи.

О смештају ученика у болницу обавезно се одмах, односно у најкраћем могућем року обавештавају родитељи ученика и директор школе.

Члан 33

Органи надзора над извођењем екскурзије и наставе у природи су : Школски одбор, Савет родитеља, директор и Наставничко веће школе.

Задатак свих учесника и органа је да се обезбеди испуњење образовно-васпитног циља приликом реализације конкретне активности, као и да се ученици и наставници врате у добром здравственом стању.

Обавезе школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања

Члан 34

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања у Школи и активности стручног тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 35

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају ученици, запослени и друга лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је у обавези да поступа у складу са актом којим се утврђују ближи критеријуми за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика или трећег лица у установи, а који заједнички прописују министар просвете и министар надлежан за послове људских права.

Члан 36

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 37

Стручни сарадник Школе, у сарадњи са одељењским старешином, остварује увид у породичне прилике ученика када уочи промене у његовом учењу и понашању, и у случају констатације да постоји недовољна брига и надзор у породици ученика обраћа се Центру за социјални рад, а све у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученику.

Члан 38

У Школи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење простора школе у те сврхе.

Заштита и безбедност деце и ученика при коришћењу информационо-комуникационих технологија

Члан 39

Школа се континуирано стара о заштити и безбедности деце и ученика приликом коришћења информационо-комуникационих технологија на следећи начин:

1) подизањем нивоа свести и знања о предностима и ризицима коришћења интернета и начинима безбедног коришћења интернета;

- 2) унапређењем дигиталне писменост деце, односно ученика, родитеља, односно старатеља, наставника и других запослених;
- 3) информисањем и едукацијом деце, ученика, родитеља и наставника;
- 4) сарадња Школе са надлежним институцијама.

Члан 40

Школа предузима превентивне мере за безбедност и заштиту деце и ученика на интернету, на следећи начин:

- 1) информисање и едукација деце, ученика, родитеља и наставника;
- 2) пружање савета и пријем пријава у вези безбедности деце и ученика на интернету;
- 3) формирање тима у школи који ће се бавити безбедношћу деце и ученика на интернету.

Члан 41

Предмет информисања и едукације деце, ученика, родитеља и наставника су:

- 1) предности коришћења интернета;
- 2) ризици коришћења интернета;
- 3) начини безбедног коришћења интернета.

Активности из става 1. овог члана спроводе се организовањем радионица, презентација и оглашавањем у школи, односно информисањем путем електронских медија, као и кроз сарадњу са надлежним организацијама.

Школа на огласној табли, званичној фејсбук страници и на интернет страници обавештава децу, ученике и родитеље о Националном контакт центру за безбедност деце на интернету.

V Осигурање ученика

Члан 42

Школа на почетку сваке школске године упозна родитеље ученика са могућностима осигурања ученика од последица несрећног случаја (незгоде) које се могу евентуално десити и са условима под којима се врши осигурање.

VI Спровођење Правилника

Члан 40

За спровођење Правилника овлашћен је и одговоран директор школе.

Директор школе нарочито :

- 1) активно учествује у раду органа и комисија приликом разматрања и одлучивања о спровођењу и остваривању свеукупне заштите и безбедности ученика;
- 2) врши надзор над извршавањем послова и стара се о извршавању одлука Школског одбора и других органа везаних за заштиту и безбедност ученика;
- 3) обавештава запослене и органе школе о налазима надлежних органа у вези са заштитом и безбедношћу ученика, даје предлог за отклањање утврђених недостатака и стара се за извршавање наложених мера;
- 4) обуставља извођење наставе или обављање другог рада ако примети да постоји опасност за безбедност ученика, запослених или имовине;
- 5) у случају пожара или друге непогоде, односно ситуације која угрожава безбедност руководи радом на спасавању људи и имовине, а уколико се претња не може сузбити

сопственим снагама и опремом школе одмах позива надлежне органе и институције ван школе.

Члан 41

Наставник, а посебно одељењски старешина, као и стручни сарадник је нарочито дужан да :

- 1) благовремено препозна негативно понашање ученика или запослених које може угрозити безбедност других ученика, запослених или имовине и да превентивно делује;
- 2) пружа обавештења ученицима о прописаним правилима понашања, као и о правилном руковању опремом, апаратима и другим уређајима и прати рад ученика тако да не дође до повређивања или неке незгоде;
- 3) упозна ученике са опасностима, мерама и поступком спровођења заштите;
- 4) правовремено и адекватно делује на отклањању опасности и насталих последица;
- 5) обавештава директора школе о потенцијалним опасностима, потреби хитног предузимања мера заштите и безбедности и даје предлог за прекидање извођења наставе и другог облика образовно-васпитног рада због евентуалне опасности;
- 6) обавља и друге послове по налогу директора или другог органа школе.

Члан 42

Домар Школе је дужан да сваког дана пре почетка рада изврши преглед свих просторија и увери се у исправност инсталација и постојање услова за несметани рад школе. По завршетку рада обавезан је да обиђе све просторије и у њима отклони опасности које би могле да проузрокују неку нежељену последицу, односно опасност. Уколико примети неке неисправности дужан је да их отклони, а ако није у стању да то сам учини дужан је да одмах, или првог наредног радног дана, о томе обавести директора школе.

У одсуству домара преглед просторија пре и почетка рада извршава спремачица која је од стране директора школе одређена за откључавање, односно закључавање школе.

Уколико се при извршеној свакодневној контроли просторија утврде промене запажања се пријављују главном дежурном који то евидентира у књизи дежурства.

Члан 43

Сви запослени и ученици су обавезни да се придржавају прописаних мера и активно учествују у спречавању опасности и отклањању штетних последица.

Члан 44

Школски одбор :

- врши анализу стања организованости, техничке опремљености и оспособљености запослених за примену мера заштите и безбедности и отклањање последица;
- приликом доношења финансијског плана утврђује висину средстава потребних за спровођење мера заштите и безбедности како ученика, тако и запослених и имовине.

VII Завршне одредбе

Члан 45

Тумачење одредаба овог Правилника даје Школски одбор.

Члан 46

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 47

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које органзује школа број 03/1141-14 од 17.11.2014. године.

Председник Школског одбора
ОШ "Радоје Домановић" у Нишу
Гордана Рако

Гордана Рако

Број 0-389/18
30.03.2018. год.

Објављено на огласној табли Школе дана 30.03.2018. год.

Ступа на снагу 07.04.2018. год.

Секретар школе
Душан Вељковић

Душан Вељковић